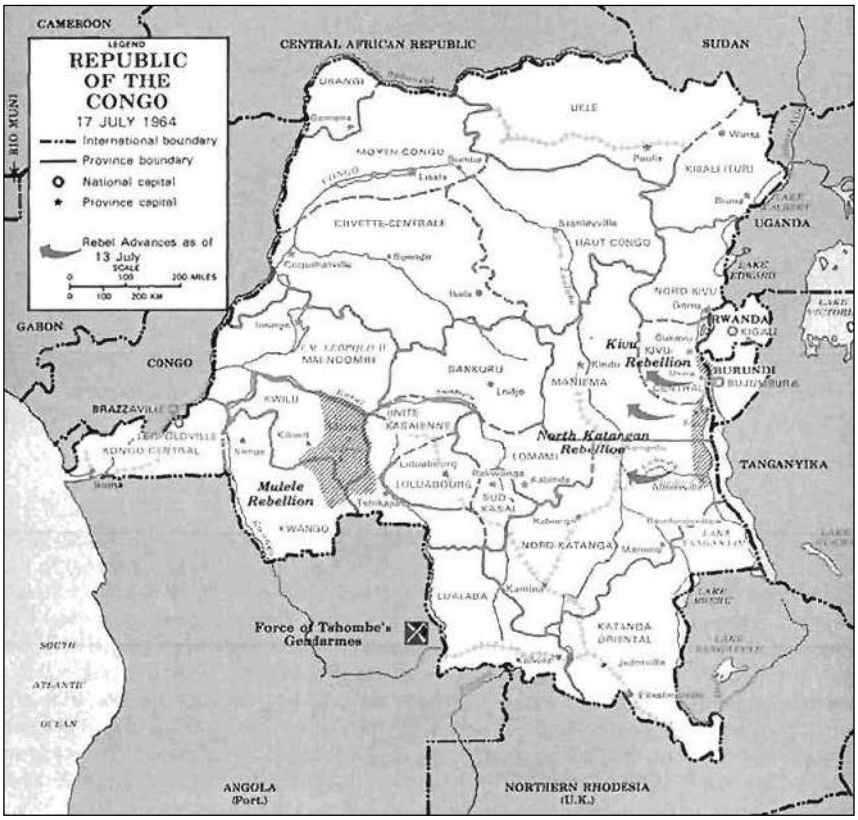
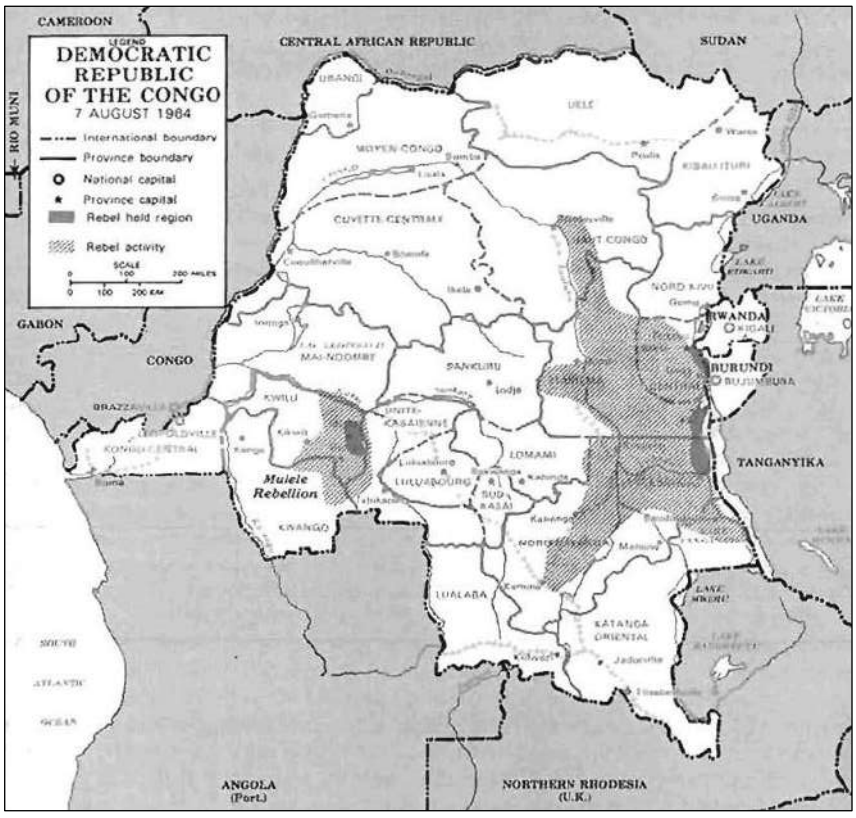
Stanleystad 1964

Al in juli 1964 waren er in Congo enkele opstanden, de Mulele-rebellie in het westen en de Kivu- en Noord-Katanga-rebellie in het oosten. Deze laatste groeit snel uit naar een omvangrijk conflict.

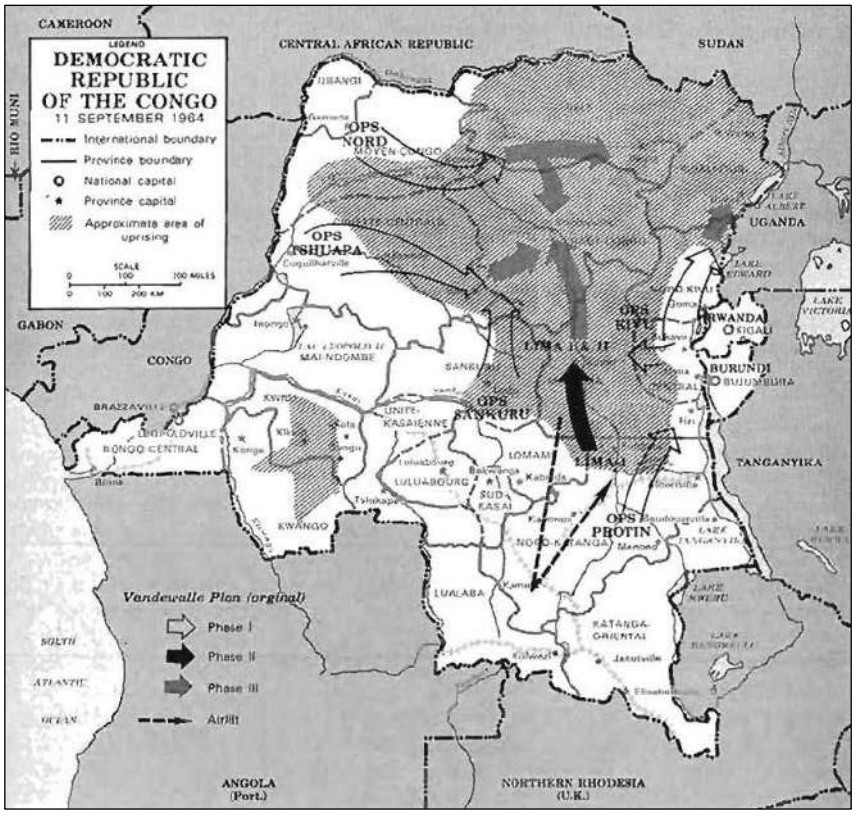

Congo – Toestand op 17-07-1964

Congo – Toestand op 07-08-1964

De opstandelingen noemden zich Simba's, 'leeuw' in het Swahili. Deze 'linkse' rebellen namen het op tegen de centrale regering van Moïse Tshombe en werden o.a. gesteund door Algerije, Cuba en het Egypte van president Nasser, dat aanleunde bij de USSR.
Zij verjoegen het ongeregelde Congolese leger (A.N.C.), dat onder leiding stond van generaal Joseph Désiré Mobutu en dat bij de bevolking berucht was om zijn wreedheden. Een deel van de Simba rebellen behoorde tot de *jeunesse*, fanatieke kindsoldaten, gewapend met machetes en knuppels of met vuurwapens die de A.N.C.-soldaten achterlieten. De leiders hadden een speciale moraal, doden werd getolereerd, stelen niet, dat werd met de doodstraf beteugeld!
Op 05-08-1964 namen ze Stanleystad in en veroverden in enkele weken tijd het grootste deel van Noordoost Congo, een gebied zo groot als Frankrijk. Zij keerden zich tegen de blanken, in het bijzonder tegen Amerikanen en tegen blanke priesters en zusters, die gegijzeld werden.
Om het opstandige gebied te heroveren werd door Frédéric Vandewalle, een Belgische kolonel, oudgediende in Katanga en intussen adviseur van Tshombe een plan bedacht, dat hij Ommegang[14] noemde.
Op 28-08-1964 kreeg hij het bevel om de operatie te starten en trok met ruim 2 000 man (Cubaanse ballingen gesponsord door de CIA, officieren, onderofficieren en soldaten van het Congolese leger, Katangese Gendarmen, 65 Belgische officieren en ca. 350 blanke huurlingen) van de legerbasis Kamina naar Stanleystad, meer dan 1 500 km noordelijk gelegen.
De actie verliep in coördinatie met de Amerikaans-Belgische luchtlandingsoperatie, die werd opgezet om blanke gijzelaars te bevrijden.

Congo – Toestand op 11-09-1964 en het plan van kolonel Vandewalle

[14] Verwijzend naar de jaarlijkse Brusselse Ommegang, omdat zijn brigade zo'n allegaartje was.

Ommegang-troepen op weg naar Stanleystad

ANC-troepen vuren op Simba-posities

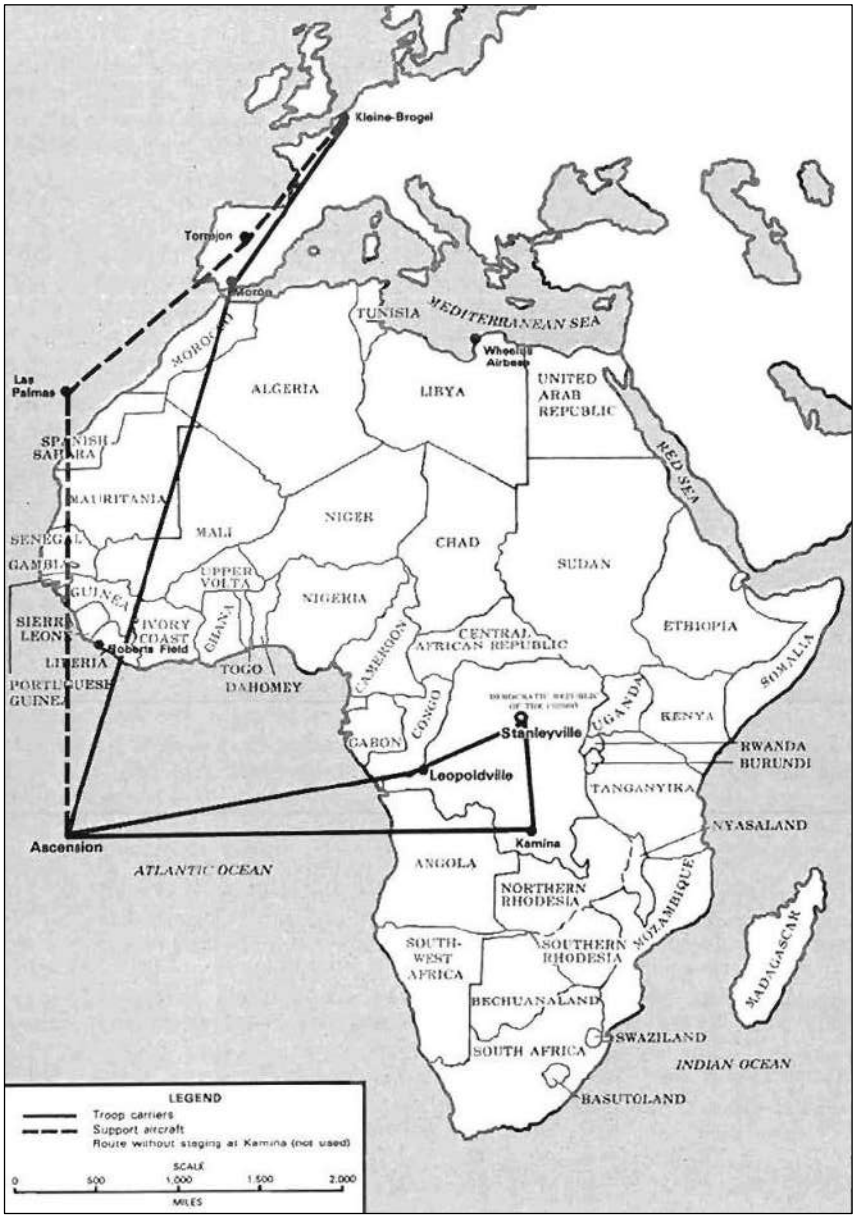
De geplande Amerikaans-Belgische luchtlandingsoperaties waren:

- *Dragon Rouge* op Stanleystad/Kisangani
- *Dragon Noir* op Paulis/Isiro
- *Dragon Blanc* op Bunia
- *Dragon Vert* op Watsa.

Enkel de twee eerste operaties werden uitgevoerd, respectievelijk op 24-11-1964 en op 26-11-1964. Bunia werd op 30-11-1964 door A.N.C.-soldaten en huurlingencommando's ingenomen, maar op 20-12-1964 door de opstandelingen opnieuw omsingeld en Watsa werd pas op 29-03-1965 heroverd.
Op 19-11-1964 vertrokken van Kleine-Brogel 12 Amerikaanse C130-toestellen met ongeveer 545 Belgische paracommando's, de meesten van Schaffen, met 8 jeeps en 12 FN AS 24-driewielers, met een tussenlanding in Spanje, naar het Britse eiland Ascension, dat in de Atlantische oceaan ligt. Drie extra C130-toestellen werden ingezet voor het transport van onderhouds-, reserve- en communicatiemateriaal.
Officieel ging het om een Amerikaans-Belgische oefening, wat niet erg geloofwaardig was, want zo'n oefening had nog nooit plaatsgevonden. De manschappen was verteld dat het om een oefenmissie ging. Ze vernamen de ware opdracht pas toen ze op 22-11-1964 van Ascension werden overgevlogen naar de Congolese legerbasis in Kamina, die in vogelvlucht 1000 km ten zuiden van Stanleystad gelegen was.

Belgische para's in een C-130 op weg naar het eiland Ascension

Vluchtroutes van de C130-toestellen

Belgische para's gaan aan boord van een C130-toestel in Kamina

Belgische para's op het vliegveld van Stanleystad

In de vroege ochtend van 26-11-1964 dropten 5 Amerikaanse C130-toestellen 320 paracommando's op de luchthaven van Stanleystad. Ze maakten zich snel meester van de gebouwen en maakten de landingsbaan vrij. Dan trokken ze naar het Victoria hotel en konden grotendeels verhinderen dat de Simba's hun 250 gijzelaars ombrachten.

Belgische para's op FN AS 24-driewielers bij het vliegveld van Stanleystad

Belgische paracommando en blanke doden (geënsceneerde foto)

Meer dan 2 000 buitenlanders en een 150-tal Congolese burgers werden tijdens deze operaties geëvacueerd. Naast de directe slachtoffers tijdens de inval, werden verscheidene anderen gedood als reactie op de komst van de Belgische troepen. Onder deze slachtoffers waren veel missionarissen en zusters. Ongeveer 60 blanke gijzelaars kwamen om en ongeveer 350 mensen werden geëxecuteerd tussen beide operaties, waaronder 300 Congolezen op 25-11-1964 in Paulis/Isiro.
Het grootst aantal slachtoffers viel echter onder de Congolese burgers. Een paar duizend werden door de Simba-rebellen geëxecuteerd. Over het aantal doden onder de Simba's is niets bekend.

Blanke vluchtelingen op weg naar de luchthaven

Onderstaande link toont filmopnamen van de gebeurtenissen. We waarschuwen echter voor een aantal gruwelijke beelden.
https://youtu.be/lFmobWuB08w